

Miljöutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av avfallslagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av avfallslagen (RP 103/2024 rd): Ärendet har remitterats till miljöutskottet för betänkande och till förvaltningsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- förvaltningsutskottet FvUU 17/2024 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Jussi Kauppila, miljöministeriet
- konsultativ tjänsteman Lotta Mattsson, finansministeriet
- medicinalråd Mikko Paunio, social- och hälsovårdsministeriet
- kundrelationschef Joel Laakso, Maakuntien tilakeskus Oy
- verkställande direktör Mia Nores, Återvinningsindustrin rf
- jurist Klaus Kähäri, Turism- och Restaurangförbundet rf
- verksamhetsledare Lasse Kontiola, SKAL Miljöföretagarna rf
- jurist Matias Penttilä, Cirkulärkraft Finland rf
- specialsakkunnig Tuulia Innala, Finlands Kommunförbund
- direktör för samhällskontakter Jorma Mikkonen, Lassila & Tikanoja Oyj.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands miljöcentral
- Hyvinvointiala HALI ry
- Företagarna i Finland rf
- Punkaharjun Kuljetus Muhonen Oy.

Inget yttrande av

- Konkurrens- och konsumentverket.

Betänkande MiUB 10/2024 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att avfallslagen ändras.

Enligt förslaget ska avfallsinnehavaren i fortsättningen svara för hanteringen av kommunalt avfall som uppkommer vid verksamhetsenheter som tillhandahåller boende och social- och hälsovårdstjänster och för hanteringen av kommunalt avfall från institutionsboende. Kommunens ansvar för avfall från boende begränsas i huvudsak till kommunalt avfall från hushåll och fritidsboende.

Dessutom föreslås sådana bestämmelser om marknadskontrollmyndigheten för batterier som kompletterar EU:s förordning om batterier och förbrukade batterier.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2025.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Syftet med propositionen är att avgränsa kommunens ansvar för hanteringen av kommunalt avfall så att kommunen i fortsättningen huvudsakligen ansvarar för hanteringen av avfall från hushåll och fritidsbostäder. Enligt förslaget ska avfallsinnehavaren svara för hanteringen av kommunalt avfall som uppkommer vid verksamhetsenheter som tillhandahåller boende och social- och hälsovårdstjänster och för hanteringen av kommunalt avfall från institutionsboende. Ett av målen med propositionen är att precisera och förtydliga ansvarsfördelningen mellan kommunen och avfallsinnehavaren särskilt i fråga om ordnandet av hanteringen av sådant kommunalt avfall som uppkommer vid enheter inom social- och hälsovården och institutionsboenden. Propositionen innehåller också bestämmelser om marknadskontrollmyndigheten för batterier som kompletterar EU:s så kallade batteriförordning. Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande anmärkningar.

Begränsning av kommunens avfallshanteringsansvar

Välfärdsområdena ska senast från och med ingången av 2026 ordna avfallshanteringen för de fastigheter i fråga om vilkas verksamheter överfördes från kommunerna till välfärdsområdena i samband med social- och hälsovårdsreformen. I praktiken innebär det att välfärdsområdena ska konkurrensutsätta avfallshanteringen senast vid ingången av 2025. I propositionsmotiven konstateras det att ansvarsfördelningen mellan avfallsinnehavaren och kommunen är så pass oklar när det gäller social- och hälsovårdsföretag att den inte kan förtydligas med hjälp av en handbok, utan det behövs en lagändring. Det är viktigt att förtydliga ansvarsfördelningen för att välfärdsområdena ska veta vilka fastigheter som ska omfattas av konkurrensutsättningen av avfallshanteringen. Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering är målet att begränsa kommunens ansvar och samtidigt öppna avfallshanteringsmarknaden för privat serviceproduktion, vilket förtydligar ansvarsfördelningen på ett sätt som minskar kommunens ansvar för avfallshanteringen.

Betänkande MiUB 10/2024 rd

Oklarheten om ansvarsfördelningen mellan kommunen och avfallsinnehavaren gäller i synnerhet de verksamhetsställen för privata serviceproducenter inom social- och hälsovården som innefattar boende och ger upphov till avfall från boendet. Propositionen föreslår att kommunens ansvar för att ordna avfallshanteringen inte ska omfatta hanteringen av avfall som uppkommer vid social- och hälsovårdsföretags och välfärdsområdenas verksamhetsenheter, oberoende av vilken vikt som inom verksamhetsenhetens servicehelhet läggs vid boende och olika social- och hälsovårdstjänster i anslutning till boendet. Det föreslås även att inte heller fängelser, försvarsmaktens boendekaserner och annat motsvarande institutionsboende omfattas av kommunernas ansvar. Av propositionen framgår att mängden avfall som lämnas utanför kommunens ansvarsområde utgör uppskattningsvis en procent av det kommunala avfallet (29 000 ton per år).

Utskottet anser att den föreslagna begränsningen av kommunens ansvar tillåter de avfallsinnehavare som avses i detta sammanhang, det vill säga välfärdsområden och social- och hälsovårdsföretag, att ordna avfallshanteringen som en helhet. Det förenklar och effektiviserar arrangemanget som gäller fastighetens avfallshantering och underlättar organiseringen av rapporteringen och uppföljningen av avfallshanteringen. Det är en avsevärd förbättring jämfört med nuläget, där kommunen har ansvar för att ordna avfallshanteringen i fråga om avfall från boende och avfallsinnehavaren har ansvar för avfallshanteringen av annat avfall än avfall från boende. Sammantaget förtydligar förslaget ansvarsfördelningen mellan kommunen och avfallsinnehavaren jämfört med nuläget när avfallshanteringen vid verksamhetsenheterna inom social- och hälsovården, oberoende av social- och hälsovårdstjänstens art och omfattning, i fortsättningen inte hör till kommunernas ansvar. Förslaget är aktuellt och nödvändigt på grund av välfärdsområdesreformen, men samtidigt rör det sig om en liten ändring när den gäller endast en procent av det kommunala avfallet. Av den orsaken bidrar ändringen också endast i liten mån till att öppna upp marknaden. Volymen av affärsverksamheten ökar på årsnivå med uppskattningsvis cirka 8 miljoner euro. Ändringens effekt när det gäller att öppna upp marknaden begränsas ytterligare av att även den kommunala avfallshanteringen till största delen baserar sig på tjänster som produceras av privata företag, även om kommunen har hand om konkurrensutsättningen.

Kommunens ansvar för avfallshanteringen beräknas därför minska endast i liten mån. På mindre orter och i glesbygden finns det inte nödvändigtvis heltäckande privata avfallshanteringstjänster. I fråga om en sådan marknadsbrist blir enheterna inom social- och hälsovården sannolikt i viss mån tvungna att anlita kommunala avfallshanteringstjänster med stöd av bestämmelserna om kommunens ansvar för att ordna avfallshantering i andra hand enligt 33 § i avfallslagen. Välfärdsområdet ska dock i första hand upphandla tjänsten på marknaden och genomgå det förfarande som beskrivs i 33 § i avfallslagen innan det kan avtala om kommunal avfallshantering i andra hand.

Konsekvenser för uppnåendet av återvinningsmålen

Utskottet påpekar att den ändring som föreslås i ansvarsfördelningen inte bedöms ha några direkta konsekvenser för miljön eller återvinningen. Förslagets indirekta miljökonsekvenser bedöms också vara mycket små, eftersom ändringen berör endast en procent av det kommunala avfallet. Utskottet betonar i detta sammanhang på ett allmänt plan att åtgärder för att höja återvinningsgraden behövs, eftersom de krav som baserar sig på EU-lagstiftningen i nuläget inte kommer att uppfyllas.

Betänkande MiUB 10/2024 rd

Kommunens ansvar har begränsats stegvis sedan 1999. Före det hade kommunen hela ansvaret för hanteringen av kommunalt avfall. I nuläget ansvarar kommunen endast för cirka 60 procent av det kommunala avfallet. Åsikterna om hur den föreslagna ändringen påverkar miljön och återvinningen går som tidigare isär, det finns alltså ingen enhetlig syn. En del anser att begränsningen av kommunens ansvar försämrar nivån på avfallshanteringen och minskar återvinningen, samtidigt som den kommunala tillsynen försvagas till denna del. Andra understryker att företagens vilja att agera ansvarsfullt ökar möjligheterna för företag som producerar avfallshanteringstjänster att tillhandahålla mångsidigare avfallshanteringstjänster som skräddarsys för enskilda avfallsinnehavare och som ger bättre möjligheter till separat insamling och återvinning än i nuläget. Utskottet påpekar också att välfärdsområdena upphandlar sina avfallshanteringstjänster som offentliga upphandlingar. Upphandlingarna styrs i allmänhet av upphandlingsstrategier, där miljöaspekterna beaktas i större utsträckning än tidigare. Detta kan leda till ett slutresultat som är bättre än kommunala avfallshanteringens basnivå och återvinningsmöjlighet.

Det har konstaterats vara nästan omöjligt att bedöma de utsläpp som avfallstransporterna orsakar beroende på om transporterna har konkurrensutsatts av välfärdsområdet eller kommunen. Det kan vara av betydelse vem som sköter konkurrensutsättningen av transporter på större områden: ju större område som sköts av ett enda transportföretag, desto lättare är det att optimera transportverksamheten så att det görs så få onödiga körningar som möjligt. Det är dock också av betydelse om det är möjligt att i första hand använda utsläppssnål transportmateriel, vilket i betydande grad kan minska växthusgasutsläppen från transporterna.

I propositionen föreslås det en teknisk ändring i 32 § 1 mom. 3 punkten så att det hänvisas till sådant kommunalt avfall från affärslokaler, som innehavaren av affärslokalen och fastighetsinnehavaren har kommit överens om att samla in på fastigheten tillsammans med avfall från hushåll. Med insamlingen av avfall i 3 punkten avses i praktiken att så kallade kvarterslokaler ansluter sig till kommunens avfallshantering. Det är förnuftigt i situationer där det på fastigheten inte finns utrymme att ordna separat avfallshantering för företagen. Utskottet betonar att syftet med den preciserade formuleringen inte är att ändra rättsläget. Tolkningen förblir därmed oförändrad och befintliga avtal eller arrangemang för avfallshantering behöver inte till någon del ändras eller revideras.

DETALJMOTIVERING

Övergångsbestämmelsen. Under den övergångsperiod som avses i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021) har de välfärdsområden som använder kommunernas hyreslokaler inte behövt konkurrensutsätta hanteringen av avfall från dessa verksamhetsenheter, utan de har fått fortsätta omfattas av den avfallshantering som kommunen ordnar. Före utgången av övergångsperioden har kommunen en lagstadgad skyldighet att hyra lokaler till välfärdsområdet och inkludera hanteringen av kommunalt avfall från lokalerna i hyresservicen. Efter utgången av övergångsperioden upphör kommunens lagstadgade skyldighet att hyra lokaler och tillhandahålla avfallshanteringstjänster och avfallshanteringen blir en del av kommunens verksamhet på marknadsvillkor.

Betänkande MiUB 10/2024 rd

Enligt 32 a § i avfallslagen ska kommunen ordna hanteringen av kommunalt avfall från de i lagen om välfärdsområden (611/2021) avsedda välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas förvaltning och servicefunktioner till och med den 31 december 2025. Med avvikelse från detta får välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen ordna hanteringen av sådant kommunalt avfall enligt 28 § genom att skriftligen underrätta kommunen om detta minst sex månader innan ordnandet av avfallshanteringen inleds. En motsvarande övergångsbestämmelse ingår i propositionen. Bestämmelsen, som berör de aktörer inom social- och hälsovården som avses i 32 § 1 mom. 1 punkten, träder i kraft den 1 januari 2026, men avfallsinnehavaren får dock ordna hanteringen av avfall genom att skriftligen underrätta kommunen om detta minst sex månader innan ordnandet av avfallshanteringen inleds. Också förvaltningsutskottet anser i sitt utlåtande att det är motiverat att den föreslagna övergångsbestämmelsen är förenlig med den övergångsbestämmelse i 32 a § i avfallslagen som gäller välfärdsområdesreformen. Enligt den bedömning som utskottet fått kommer en del av aktörerna inom social- och hälsovården att utnyttja den föreslagna möjligheten att säga upp avfallshanteringen, även om den tidigarelägger lösgörandet från kommunens avfallshandling med högst ett halvt år: om avfallsinnehavaren säger upp den kommunala avfallshandling genast efter lagens ikraftträdande den 1 januari 2025, övergår ansvaret från kommunen till avfallsinnehavaren den 1 juli 2025, när ansvaret direkt med stöd av lag överförs senast den 1 januari 2026. Sakkunniga har framfört att tidpunkten för när kommunens ansvar upphör förblir oklar i en uppsägningssituation. Utskottet anser att det är nödvändigt att säkerställa tolkningen av övergångsbestämmelsen så att om avfallsinnehavaren säger upp avfallshandling så att den upphör efter sex månader, upphör också kommunens ansvar för avfallshandling efter att uppsägningstiden har gått ut. Utskottet föreslår att övergångsbestämmelsen förtydligas genom att den kompletteras med en precisering om att kommunens ansvar för avfallshandling upphör när uppsägningstiden på sex månader har gått ut.

Utskottet fäster slutligen uppmärksamhet vid att det kan vara svårt för både den kommunala avfallsanläggningen och avfallsinnehavaren att känna till alla de lokaler som överförs från kommunens ansvar till avfallsinnehavarens ansvar den 1 januari 2026. Den allmänna utgångspunkten är att varje aktör ska vara medveten om sina egna rättigheter och skyldigheter. Utskottet rekommenderar dock att de kommunala avfallshandlingsmyndigheterna minst sex månader på förhand underrättar välfärdsområdena om de lokaler för vilka det kommunala avfallshandlingsansvaret upphör. Det förbättrar förutsägbarheten ur välfärdsområdenas synvinkel och bidrar till att undvika oväntade situationer i sådana fall där det i fråga om andra aktörer sker ändringar som leder till att den kommunala avfallshandling upphör. Utskottet anser det vara viktigt att miljöministeriet efter att lagen har godkänts genom sin kommunikation strävar efter att säkerställa att verkställigheten av lagen och överföringen av ansvaret löper så bra som möjligt.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 103/2024 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Betänkande MiUB 10/2024 rd

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i avfallslagen (646/2011) 2 § 5 mom., 24 a § 1 mom., 32 § 1 och 2 mom. samt 86 § 3 mom.,
av dem 2 § 5 mom. sådant det lyder i lag 54/2024, 24 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 1096/2022 samt 32 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 714/2021, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs det dessutom om marknadskontrollmyndigheten för batterier som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG, nedan *batteriförordningen*, samt om godkännande som och utseende till anmält organ när det gäller organ för bedömning av överensstämmelse.

24 a §

Marknadskontroll

Säkerhets- och kemikalieverket övervakar i egenskap av marknadskontrollmyndighet att kraven och begränsningarna i fråga om förpackningar, fordon samt deras material och komponenter, batterier och ackumulatörer, elektriska och elektroniska produkter samt andra produkter följs, så som anges närmare i de förordningar av statsrådet som utfärdats med stöd av 5 b eller 10 §. Dessutom är Säkerhets- och kemikalieverket marknadskontrollmyndighet enligt batteriförordningen.

32 §

Kommunens skyldighet att ordna avfallshantering

Kommunen ska ordna hanteringen av följande slag av avfall som inte är farligt avfall:

1) avfall från hushåll och fritidsbostäder, inbegripet avfall från småskalig egen bygg- och rivningsverksamhet, dock inte avfall från sådana företags eller sammanslutningars verksamheter som producerar social- och hälsovårdstjänster eller avfall från fängelser, försvarsmaktens inkvarteringskaserner, förläggningar eller annat motsvarande institutionsboende,

Betänkande MiUB 10/2024 rd

- 2) kommunalt avfall från kommunens förvaltning och servicefunktioner,
- 3) sådant kommunalt avfall från affärslokaler som innehavaren av affärslokalen och fastighetsinnehavaren har kommit överens om att samla in på fastigheten tillsammans med avfall enligt i 1 och 2 punkten,
- 4) annat kommunalt avfall som samlas in tillsammans med avfall enligt 1—3 punkten inom ramen för ett områdesvist sopsugsystem eller något annat motsvarande insamlingssystem.

Kommunen ska dessutom ordna

- 1) avfallshanteringen av sådant slam från slamavskiljare och slutna tankar som uppkommer i verksamhet som avses i 1 mom. 1—3 punkten,
- 2) mottagning och behandling av farligt avfall från hushåll och fritidsbostäder som omfattas av kommunens ansvar enligt 1 mom. 1 punkten,
- 3) mottagning och behandling av farligt avfall från jord- och skogsbruket, om det inte är fråga om oskäligen stora avfallsmängder.

86 §

Fel och prisavdrag

Bestämmelserna i denna paragraf får inte åsidosättas genom avtal till nackdel för fastighetsinnehavaren, om det är fråga om sådant avfall från hushåll och fritidsbostäder som omfattas av kommunens ansvar enligt 32 § 1 mom. 1 punkten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 32 § 1 mom. 1 punkten tillämpas från och med den 1 januari 2026. Avfallsinnehavaren får dock redan före nämnda tidpunkt ordna hanteringen av avfall från sådana företags eller sammanslutningars verksamhetsenheter som producerar social- och hälsovårdstjänster eller avfall från fängelser, försvarsmaktens inkvarteringskaserner, förläggningar eller annat motsvarande institutionsboende i enlighet med 28 § i den lag som ändras genom denna lag genom att skriftligen underrätta kommunen om detta minst sex månader innan ordnandet av avfallshanteringen inleds. **I en sådan situation upphör kommunens ansvar för att ordna avfallshanteringen när den hantering av avfall som avfallsinnehavaren ordnar inleds i enlighet med underrättelsen.**

Betänkande MiUB 10/2024 rd

Helsingfors 27.11.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Krista Mikkonen gröna
vice ordförande Pinja Perholehto sd
medlem Pauli Aalto-Setälä saml
medlem Marko Asell sd
medlem Petri Huru saf
medlem Christoffer Ingo sv
medlem Vesa Kallio cent
medlem Mai Kivelä vänst
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Jorma Piisinen saf
medlem Merja Rasinkangas saf
medlem Tere Sammallahti saml.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.

Betänkande MiUB 10/2024 rd Reservation

Reservation

Motivering

Regeringen Orpo har lämnat proposition RP 103/2024 rd till riksdagen med förslag till lag om ändring av avfallslagen. Regeringen har för avsikt att under regeringsperioden också lämna riksdagen en ny proposition med förslag till lag om cirkulär ekonomi som avses ersätta den nuvarande avfallslagen. Vi anser i princip att det är problematiskt och ogenomtänkt att regeringen än en gång spjälkar upp ett lagförslags förändringar till flera propositioner. En sådan uppspjälkning av ändringarna försvårar inte bara bedömningen av de samlade konsekvenserna utan försvårar också kommunernas och de kommunala avfallsbolagens verksamhet. Det finns en risk för att avfallshanteringen som helhet kommer att te sig otydlig för aktörerna. I de sakkunnigyttranden som utskottet fått har det framförts att kommunernas ansvar för avfallshanteringen har ändrats upprepade gånger under de senaste åren och att detta försvårar utvecklingen av avfallshanteringen. Vi instämmer i kritiken och kräver att avfallshanteringen utvecklas på lång sikt.

Enligt propositionen avgränsas kommunens ansvar för avfall från boende i huvudsak till kommunalt avfall från hushåll och fritidsboende. Dessutom föreskrivs det om marknadskontrollmyndigheten för batterier och ackumulatörer. Till följd av ändringen ska kommunerna i fortsättningen inte längre svara för avfallshanteringen vid verksamhetsställen som tillhandahåller boende och social- och hälsovårdstjänster eller för kommunalt avfall från anstaltsboende. Det leder till att kommunens ansvar för avfallshanteringen minskar.

Propositionen ger intrycket att regeringen anser att den förändring som den driver inte är av någon större betydelse. Den nu aktuella ändringen av avfallslagen måste dock ses som en del av de samlade ändringar i avfallslagen som har gjorts under de senaste åren och som kommer att genomföras av den nuvarande regeringen under de kommande åren. I utskottets sakkunnigyttranden har i synnerhet företrädarna för kommunfältet framfört att den långsiktiga utvecklingen av avfallshanteringen äventyras i och med de ständiga lagändringarna. I kommunerna ser man med oro på att ändringarna försvårar den kommunala avfallshanteringens mål att ordna högklassiga och ändamålsenliga tjänster med beaktande av målen för cirkulär ekonomi.

Vi understöder inte de ändringar i propositionen som avgränsar kommunernas ansvar för avfallshanteringen. Vi anser dessutom att de ändringar som föreslås i ansvaret för avfall från boende är även svagt motiverade i propositionen. Det förnuftigaste är att kommunerna fortsatt har ansvaret för hanteringen av allt avfall från boende. Sedan lagen om avfallshantering trädde i kraft har kommunerna ansvarat för hanteringen av avfall från boende som en del av den lagstadgade servicen för kommuninvånarna. Kommunen ska ordna sina tjänster, liksom också hanteringen av avfall från boende, så jämlikt som möjligt för alla kommuninvånare. Till följd av den föreslagna lagändringen kommer en del av kommuninvånarna, beroende på var de bor, att utestängas från den kommunala avfallshanteringen. I fortsättningen är det beroende av boendeformen vem som ordnar hanteringen av avfall: hushållen omfattas av kommunens offentliga avfallshantering som finansieras med avfallsavgifter, medan de som bor på enheter inom social- och hälsovården omfattas av avfallshantering som ordnas på marknadsvillkor. Kommuninvånarna behandlas därför i fortsättningen inte lika med tanke på ordnandet av avfallshanteringen.

Betänkande MiUB 10/2024 rd Reservation

Regeringen motiverar förslaget med att lagändringen förtydligar vår nuvarande lagstiftning. Många av de sakkunniga inom kommunfältet har dock framfört att det inte har framkommit några oklarheter om hur den gällande lagen ska tillämpas i kommunerna i fråga om social- och hälsovården. Det är därför oklart vilket problem propositionen syftar till att lösa, eftersom avfallslagen har ansetts vara tydlig. Däremot kan de föreslagna ändringarna enligt propositionens egna motiveringar leda till nya oklarheter i tolkningen, eftersom förslaget endast flyttar den nuvarande gränsen för ansvarsfördelningen, men inte minskar tolkningsmöjligheterna i anslutning till den. I flera yttranden sägs det dessutom att lagändringen inte förtydligar ansvarsfördelningen mellan privata och offentliga aktörer, utan snarare orsakar nya tolkningstvister. Effekterna på att öppna upp marknaden är också små. Konsekvenserna för små företag transporterar specialavfall kan till och med vara negativa, eftersom det är sannolikt att exempelvis transporttjänster i högre grad än tidigare sköts av större transportföretag. Det kan vara lättare för social- och hälsovårdsföretag som är verksamma på riksnivå att beställa de avfallshanteringstjänster som de behöver av ett enda avfallshanteringsföretag som har verksamhet i hela landet.

Vi stöder inte förslaget till den del det begränsar kommunens ansvar för avfallshanteringen.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet, men stryker 32 § 1 och 2 mom., 86 § 3 mom. och övergångsbestämmelsen. (Reservationens ändringsförslag)

Reservationens ändringsförslag

32 §

Kommunens skyldighet att ordna avfallshantering

~~Kommunen ska ordna hanteringen av följande slag av avfall som inte är farligt avfall:~~

- ~~1) avfall från hushåll och fritidsbostäder, inbegripet avfall från småskalig egen bygg- och rivningsverksamhet, dock inte avfall från sådana företags eller sammanslutningars verksamheter som producerar social- och hälsovårdstjänster eller avfall från fängelser, försvarsmaktens inkvarteringskaserner, förläggningar eller annat motsvarande institutionsboende;~~
- ~~2) kommunalt avfall från kommunens förvaltning och servicefunktioner;~~
- ~~3) sådant kommunalt avfall från affärslokaler som innehavaren av affärslokalen och fastighetsinnehavaren har kommit överens om att samla in på fastigheten tillsammans med avfall enligt 1 och 2 punkten;~~
- ~~4) annat kommunalt avfall som samlas in tillsammans med avfall enligt 1–3 punkten inom ramen för ett områdesvist sopsugsystem eller något annat motsvarande insamlingssystem.~~

~~Kommunen ska dessutom ordna~~

- ~~1) avfallshanteringen av sådant slam från slamavskiljare och slutna tankar som uppkommer i verksamhet som avses i 1 mom. 1–3 punkten;~~

Betänkande MiUB 10/2024 rd
Reservation

~~2) mottagning och behandling av farligt avfall från hushåll och fritidsbostäder som omfattas av kommunens ansvar enligt 1 mom. 1 punkten;~~

~~3) mottagning och behandling av farligt avfall från jord- och skogsbruket, om det inte är fråga om oskäliga avfallsmängder.~~

86 §

Fel och prisavdrag

~~Bestämmelserna i denna paragraf får inte åsidosättas genom avtal till nackdel för fastighetsinnehavaren, om det är fråga om sådant avfall från hushåll och fritidsbostäder som omfattas av kommunens ansvar enligt 32 § 1 mom. 1 punkten.~~

~~Lagens 32 § 1 mom. 1 punkten tillämpas från och med den 1 januari 2026. Avfallsinnehavaren får dock redan före nämnda tidpunkt ordna hanteringen av avfall från sådana företags eller sammanslutningars verksamhetsenheter som producerar social- och hälsovårdstjänster eller avfall från fängelser, försvarsmaktens inkvarteringskaserner, förläggningar eller annat motsvarande institutionsboende i enlighet med 28 § i den lag som ändras genom denna lag genom att skriftligen underrätta kommunen om detta minst sex månader innan ordnandet av avfallshanteringen inleds.~~

Helsingfors 27.11.2024

Pinja Perholehto sd
Marko Asell sd
Johan Kvarnström sd
Krista Mikkonen gröna
Mai Kivelä vänst